

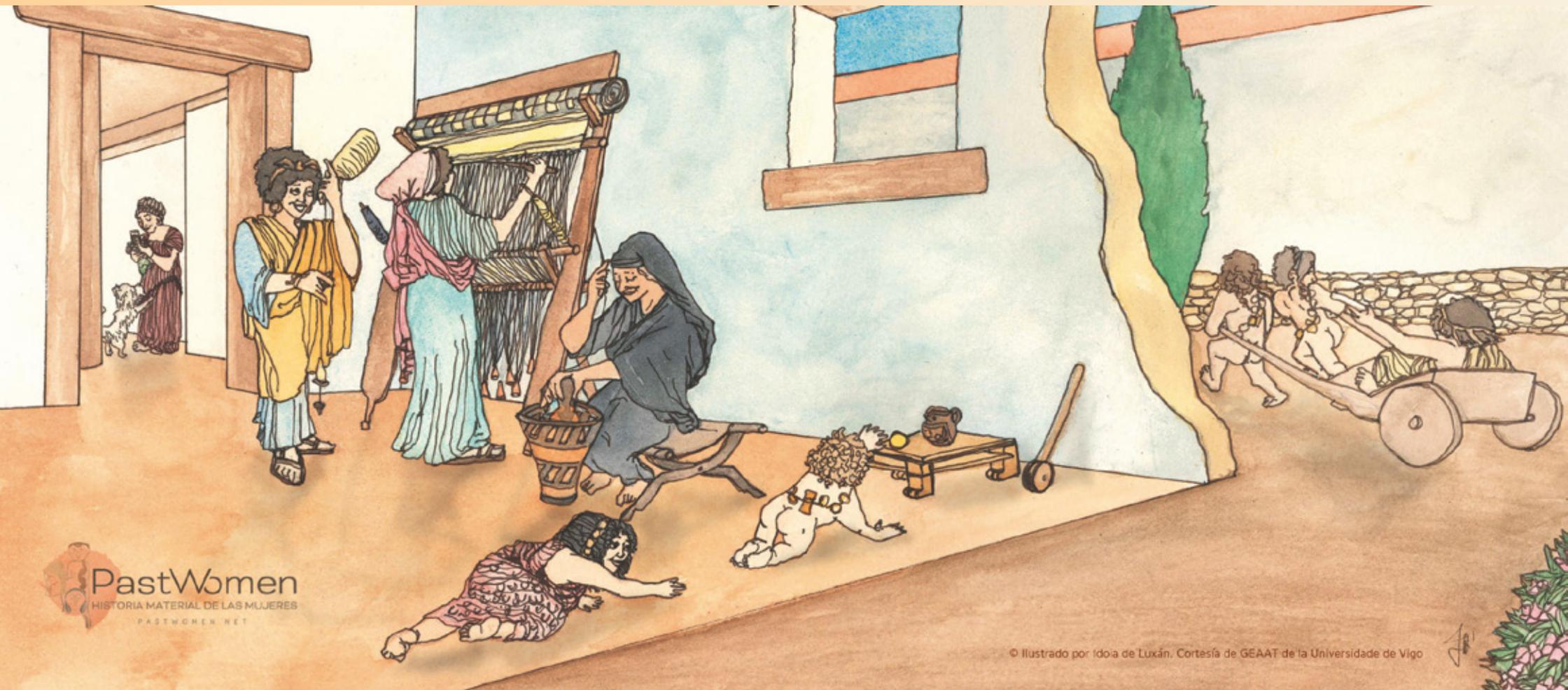

IDOIA DE LUXÁN

www.idoiadeluxan.com

info@idoiadeluxan.com

698 17 36 44

PastWomen
 HISTORIA MATERIAL DE LAS MUJERES
 PASTWOMEN.NET

© Ilustrado por Idoia de Luxán, Cortesía de GEAAT de la Universidade de Vigo

JUNIO

Las mujeres en la antigua Grecia asumían, entre otras responsabilidades, el mantenimiento del *oikos*, el hogar en un sentido amplio, y la educación de las niñas y niños hasta los siete años. En este período de crianza, además de los rudimentos básicos, como andar, comer, hablar..., les enseñaban a respetar las normas básicas que regían la sociedad patriarcal. El ambiente de referencia era el doméstico e, independientemente del sexo, además del espacio, compartían juegos. A partir de esa edad empezamos a vislumbrar ciertas diferencias marcadas por el futuro rol: ellas se asocian a las muñecas y mascotas, aproximándose a la maternidad y a los cuidados y ellos comienzan a recibir una educación en el exterior, más en consonancia con su función como políticos y como guerreros. Atenas, siglo V a. C.

Lunes	Martes	Miércoles	Jueves	Viernes	Sábado	Domingo
					1	2
3	4 <small>Día Internacional de las Niñas Víctimas Inocentes de Agresión</small>	5	6	7 <small>Día Mundial de los Derechos del Nacimiento</small>	8	9
10	11	12 <small>Día Mundial contra el Trabajo Infantil</small>	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

© Ilustrado por Idoia de Luxán

JULIO

En la antigua Grecia, las fuentes eran un lugar de sociabilización de las mujeres. Allí acudían diariamente para abastecer sus hogares de la imprescindible agua y, de forma más esporádica, para celebrar determinados rituales religiosos. En la imagen se describe la loutroforía que consiste en lo siguiente: la noche anterior a una boda, las mujeres cercanas a la novia acudían en procesión con antorchas y coronas a una fuente a la que se le atribuían propiedades fertilizantes, en Atenas, la fuente Calirroo, y recogían agua en un recipiente nupcial denominado loutroforos. Con ella la novia se lavaba y purificaba antes de la ceremonia que se celebraba en el hogar paterno.

Lunes	Martes	Miércoles	Jueves	Viernes	Sábado	Domingo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Día Internacional de las mujeres negras y afrodescendientes

5 MILÉNIOS EN

4500 / 1000 antes da nosa era (a.n.e.) son as datas que historiadores costumaban utilizar para delimitar o período histórico denominado Neolítico. Toma o seu nome do emprego de certos instrumentos de pedra polimentada e é cando aparecen as primeiras comunidades de agricultores e gandeiros e se manifestan os primeiros asentamentos estacionais. Portanto, o Neolítico asocia á implantación da agricultura, á domesticación de certos animais, ao uso da roda e é tamén cando aparecen os primeiros moitos manuais, útiles de cocleira e cerámica feita aínda a man [Fig. 1 / Fig. 2 / Fig. 3].

comeza a domesticación de animais.

É fácil comprender a importancia que terían para estas primeiras sociedades agropastoras o medio natural e os factores climáticos. Entre o quinto milenio e a entrada do primeiro antes da nosa era comeza a fase chamada do "ótimo climático" que non se diferenciaría moito das condicións climáticas actuais, se cadra algo máis cálido e húmido do que hoxe en día.

Fig. 2: Uso dos primeiros moitos de man.

Deste período conservámonos poucos restos arqueolóxicos debido a que a acidez do solo galego non permitiu a súa conservación e tamén ao expolio e a que se ten excavado pouco. Os maiores monumentos arqueolóxicos que conservamos son de enterramentos e reciben no seu conxunto a denominación de megalitos e a cultura que conforman Megalitismo. Neste período, contrasta a solidez dos monumentos funerarios co carácter efémero dos materiais e as técnicas utilizadas na arquitectura doméstica.

Fig. 3 (arriba, esquerda): exemplo de cerámica campaniforme, feita a man.

Fig. 4 (abaixo, dereita): dólmene de Dombate.

Estes monumentos funerarios, ou dólmene, eran construídos con grandes lauscas chamadas megalitos e son coñecidos no galego común actual, nas súas múltiples manifestacións, con diferentes nomes: mármicas, antas, antelas, arcas, túmulos, medoñas, meorras, etc. [Fig. 4]. A súa misión sería acoller unha cámara sepulcral que podería ter diferentes formalizacións dependendo de diferenzas económicas, dos coñecementos técnicos e do período, pois o fenómeno do megalitismo durou máis de tres milenios. Outro tipo de monumentos megalíticos tería unha presenza moito máis restrinxida como sería o caso dos menhires ou pedras fitas e os círculos líticos.

Porén, estas tumbas megalíticas non terían apenas a función de enterramento senón que as interpretacións indican que se trataría de santuarios nos cales os vivos contactarían cos mortos a través de diferentes cerimoniais. Nos enterramentos, o cadáver facíase acompañar de oferendas, do enxoval funerario (machados, aicadas, vasos de cerámica, puntas de frecha, etc.) reiterando que ao se tratar dun período longo apreciáranse diferentes etapas [Fig. 5].

Fig. 5 (arriba, esquerda): punta de frecha dependente do texto (abaixo, dereita): representación dunha parte das estruturas esquemáticas do interior do dólmene.

plantas

Pisa camiños que ninguén
máis pode ver

E coñece os nomes
de todas as cousas;
os que se din e os que non

inda non teño.
eríen nomes

Non é momento de pensar
nesas cousas. Hai moito que facer

Sí, hai
moita caza.
vimos xabaríns,
un cervo...

Ara ao deus Reve, aparecida nas inmediacións das Burgas de Ourense.

395 O papa san Xerome, catolizante da doutrina, convocou o Concilio de Constantinopla, construíu en Roma a basílica de san Lourenzo e exornou as primitivas tumbas de san Pedro e san Paulo. Á súa instancia, san Xerome traduciu os Salmos en latín, así como a Biblia coñecida co nome de "Vulgata". Era douto escritor e epigramista, e compuxo himnos, odas e elexias.

Exemplo de diferentes métodos de explotación aurífera nas minas das Médulas.

395 Mo
roximar
S e c u
406-407
409 Entr
nunha va
409-438
410 Herr
ecia e ac
suevo de
400-430
de Braga
acusado
sua viaxe
c.385: c.
mou part
rño (san
entre out
dos orixe
420 Os va
para a Bé
47 Idaci

Veña o que veña, estamos prontos

súpeto, todo é máis escuro...

...mai que saber cando liscar

"A-Que-Canta" é como unha luz na pedra

Na súa voz escoito o vento na herba.....O Na súa voz vive o que

O mesmo día sucédese moitas veces mais, como di "A-Que-Sabe", todo ven e vai...

...O mundo muda, e máis pesa As bestas, máis, todo se esconde

EMBA A A M

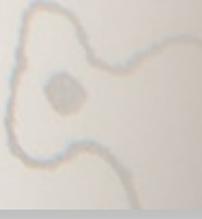

Fig. 6 (arriba, esquerda): Casco de Leiro (Rianxo).
Fig. 7 (arriba, dereita): torques de Pontevedra.

Estas pezas son un bo exemplo da xoiaría en ouro, referente das clases altas na sociedade castrexa.

... membros da comunidade
... de produción e sobre
... de cerámica e, sobre
... os tres elementos

... estixio que
... ivo social

Decidiu esperar a que chegase o día. “E os meus
amos?”, preguntou Cöttard, o criado dos Tarrow,
“Morrerán se os deixamos fóra”.

“Non podemos facer nada. Deus velará por eles” dixo
De Rieux deitándose xunto do lume. “Sô espero que
mañá teña tamén un pouco de tempo para nós”.

Cástrigo de Deus parecía, pois a todos tocaba, e ricos e pobres, nobres e plebeos, ían enchendo as fosas comúns.

Médicos e enterradores non daban abásto, e voces había que anunciaban con rouco ácento a fin dos tempos.

Non había remedio nin protección. A xente pechábase nas casas para evitar o contaxio, pero a peste tiña a chave de todas as portas.

Os campos abandonábanse, os mercados non se celebraban. A fame comezaba a estenderse. O medo do viaxeiro era tan contaxioso como a praga da que falaba.

O viaxeiro partiu ao día seguinte, quen sabe se chamado ou perseguido por algo, deixando Orantes sumido na confusión e o temor.

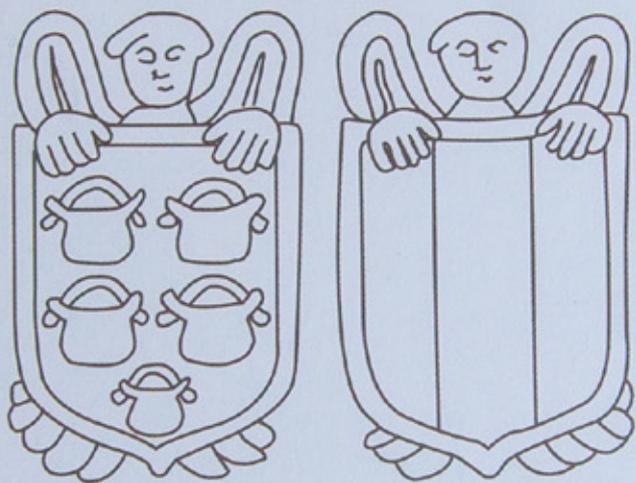
"Se non queremos que a peste entre nas nosas casas, debemos prohibir a entrada de estraños en Orantes". Empurrados polo medo, todos concordaron.

Só o padre Adrián pero logo convencen a quen o precisase,

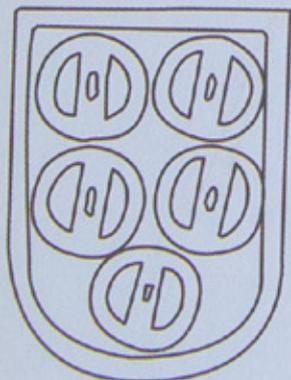

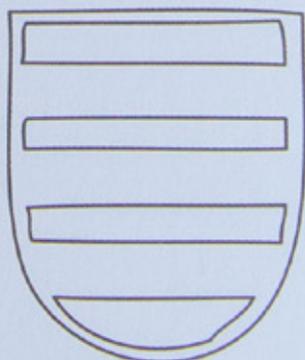
SOUTOMAIOR

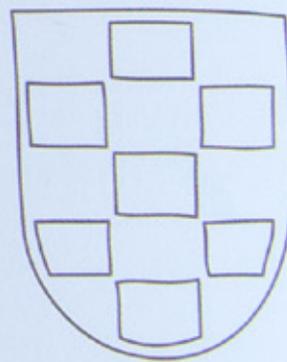
TABOADA

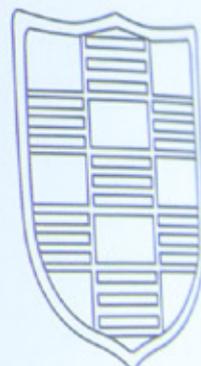
RODEIRO

TEMES

TRABA

ULLOA

dominio e ampliar o seu raio de acción, mesmo á custa dos señores veciños... E este foi xustamente o detonante dos persistentes choques no territorio galego da Idade Media.

Un marco no que a suposta *revolta* protagonizada por Paio (don Peiayr) non foi máis que a afirmación dun vello dominio territorial no que a relixión non desempeñaba un papel determinante, pois a tendencia señorializadora transcendía ese factor; e desde logo un mínimo afán de reconquistar territorios que nunca lle pertenceran.

É, por tanto, neste contexto de repartimento feudal do poder no que a nova situación de luz e sobre o que pouco a pouco, de vagar, se irá construíndo a nova monarquía galega, panorama determinado pola íntima compenetración entre a Coroa e a igrexa, que se establece relativamente estable no século XII.

Na cabeza, o rei, investido de atribucións militares, políticas, xurídicas; nomeadamente, consagra o modelo político e social. O guión artificioso da Reconquista localízase na coroa e os factores internos da dialéctica histórica. Mais os poderes señoriais, eclesiásticos e condicionaban a acción rexia. Prosperaban poderosos señorios eclesiásticos e seculares, e a propiedade. O establecemento da autoridade rexio-eclesiástica terá que contemplar os intereses dunha aristocracia local «preeminente economicamente, poderosa e socialmente influente».

O episcopado era parte predominante do emerxente sistema monárquico, pero a monástica escapaba en gran medida da súa centralización. Outro actor político eran as cidades. Por iso, ao contar cuns sectores favorables e outros adversos, a construción do sistema medieval galego debateuse nesta difícil dialéctica durante moito, moito tempo.

A ALTA BURGUESÍA. IRMANDIÑO. MERCHANTS E USUREIROS

A alta burguesía gozaba dunha acomodada posición nas cidades. Eran a elite urbana que acadara grandes riquezas grazas ao exercicio de profesións liberais como a notaría ou a usura, oficios prestixiosos como o de xastre, ou a lucrativa actividade comercial e mercantil. Este sector burgués tiña o poder nos concellos, mais ao non pertencer aos estamentos privilexiados via cortadas as súas posibilidades de ascender ata o cumio da sociedade medieval, pois polas súas veas non corría sangue nobre. Por iso, serán continuas as súas reclamacións dun recoñecemento social acorde coa súa importancia e benestar económicos.

DESCRIPCIÓN

Os altos burgueses son altivos e arrogantes. A súa prepotencia fai que traten con total desprezo aos demais. Odian os fidalgos, aínda que gustan de relacionarse con eles, e menosprezan totalmente as clases máis humildes do movemento irmandiño, especialmente os mendigos, aos que teñen por verdadeiros "apestados".

DEBILIDADES

Ningún irmandiño faría un favor ou prestaría servizo a un alto burgués sen pedirlle cargos a cambio. Por iso, cada vez que un alto burgués precise da axuda doutro irmandiño deberá pagar por ela.

CARTOS

Os membros da alta burguesía comezan o xogo con 6 marabedís.

VESTIARIO

Aspecto distinguido, e mal sofisticado, claramente pensado para amosar riqueza e posición social. Roupas vistosas e coloristas.

Eles: Capa, mocasins, pantalóns empunhados, gomo de cinto medieval, aneis, camisa con estampados e bordados...

Elas: Capa, vestido longo e elegante ou conxunto de saia e corpiño de doncela medieval, xoias (pendentes, colar, aneis...), botas altas...

A ALTA NOBREZA.

Na cúspide da nobreza atopábase un reducidísimo grupo de poderosos señores feudais leigos. O máximo título que ostentaban era o de conde, e eran as cabezas visibles das casas de máis nobre liñaxe, como a dos Andrade de Pontevedra, os Moscoso de Altamira, os Soutomaior da beira de Ribadavia, os Osorio de Lemos...
Tiñan educación militar e como oficio as armas. A súa obsesión era manter e, se era posible, aumentar a súa riqueza e posición.

МАРБИКОРБ
CONDES E VIZCONDES

Ocupaban o seu tempo nas intrigas e enfrontamentos que entre eles xurdían, na administración das terras do seu feudo e no goberno dos castelos que por toda Galiza construíron. Moraban nos seus muros aloxaban pequenos exércitos ao seu servizo que serían acusados polos irmandiños de diversos abusos e crimes.

DESCRIPCIÓN

Os nobres son moi orgullosos e non toleran nin o máis mínimo menosprezo ou desafío á súa autoridade. Desprezan a quen non ten nobre liñaxe. Defenden o sistema feudal e pensan que no mundo deben existir señores e vasallos.

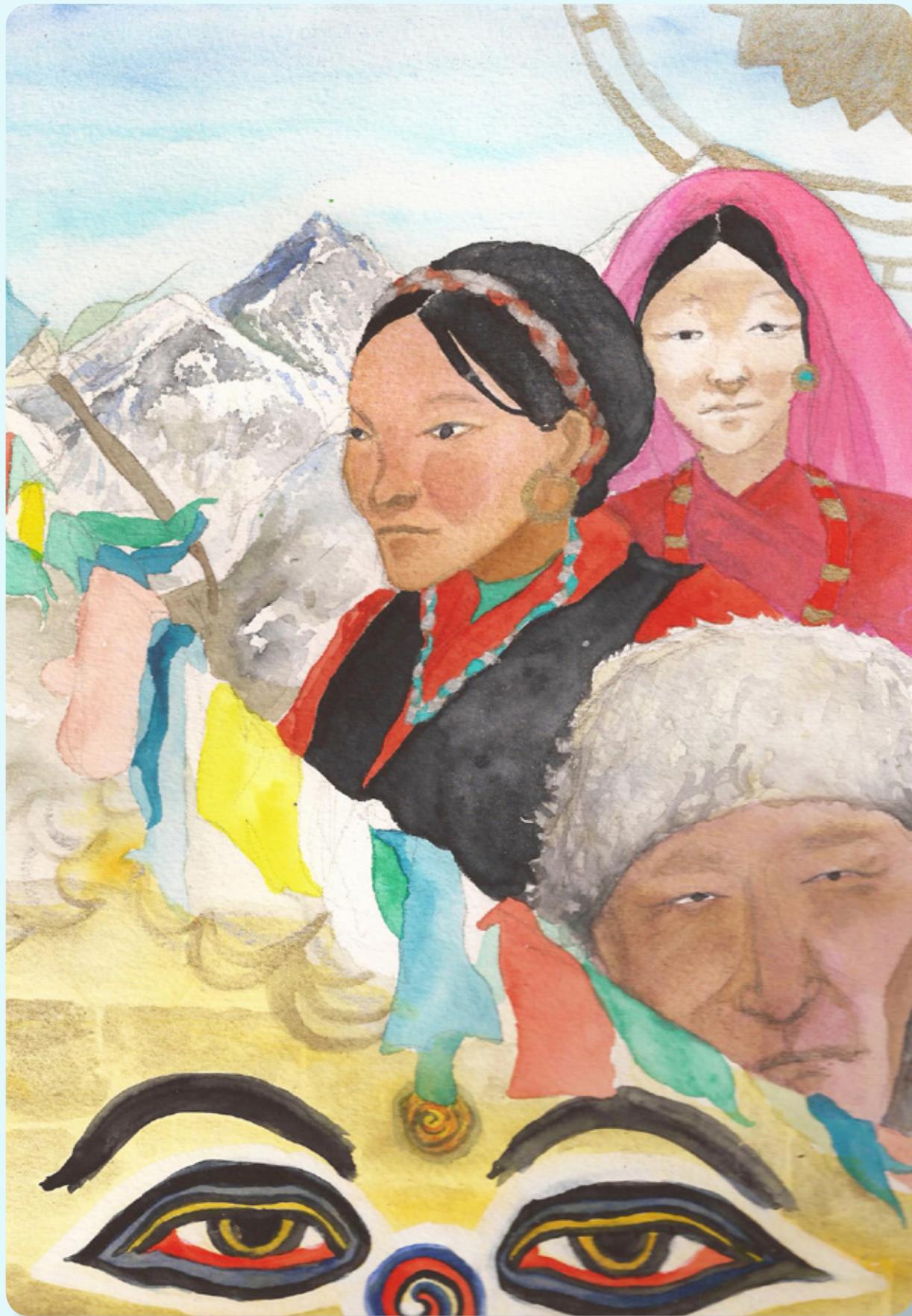

Os señores feudais como episcopos permanecían a cargo da función de garantir a defensa dos nobres. Tamén era un deber dos nobres de manter e represivo que os vasallos da vontade e reprensivo que non efectuase o pagamento de vasallos a proporción da súa riqueza... Moitos nobres desproporcionadamente aproveitábanse da súa posición para que provocaba...

DESCRIPCIÓN

Os soldados... Rara vez... son... mer... a...

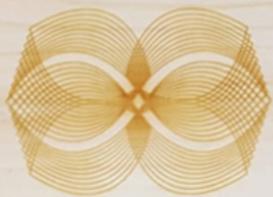

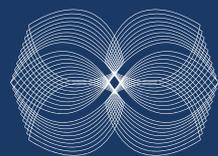

O GLOBO
Observatorio
para educar
na cidadania Global

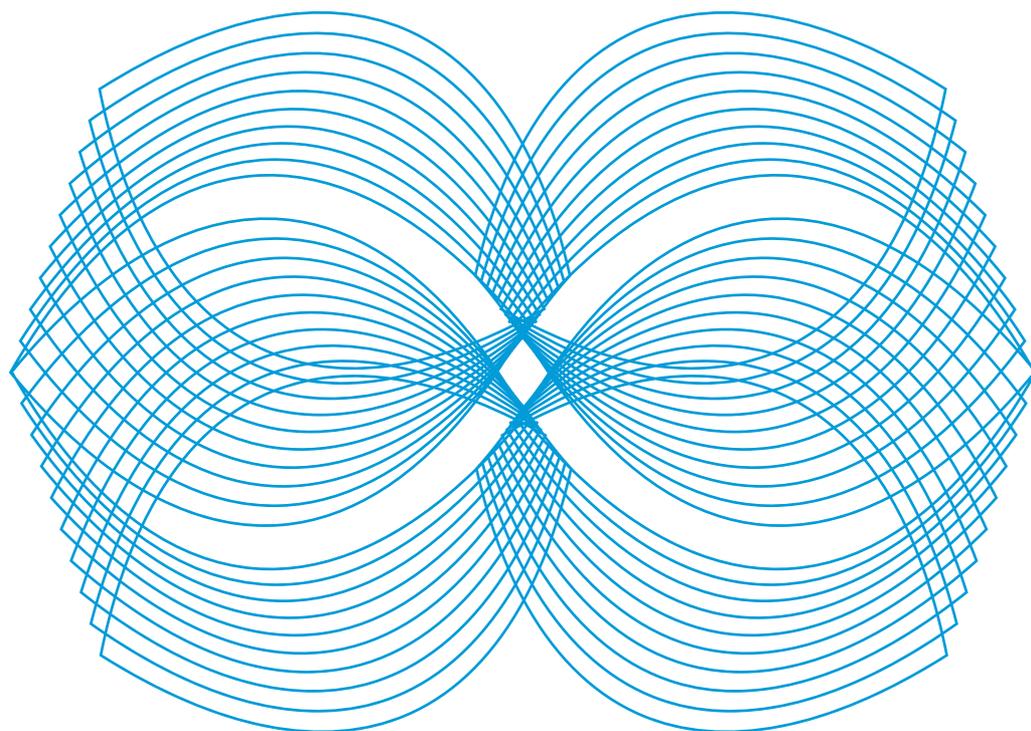
I PREMIO GALEGO DE EDUCACIÓN
Para o Desenvolvemento e Cidadanía Global

- Categoría A -

II PREMIO GALEGO DE EDUCACIÓN

Para o Desenvolvemento e Cidadanía Global

Consulta as bases en
galiciasolidaria.org

II PREMIO GALEGO DE EDUCACIÓN

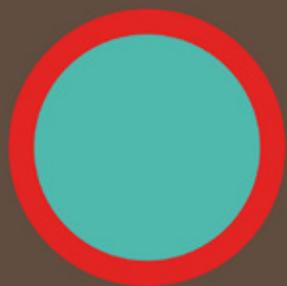
Para o Desenvolvemento e Cidadanía Global

Convoca:

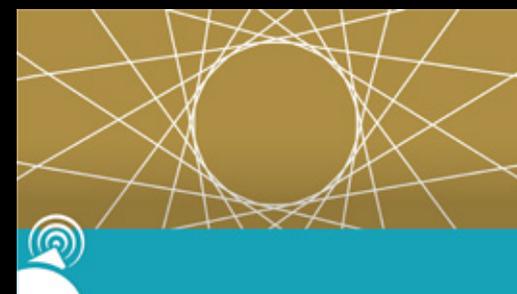
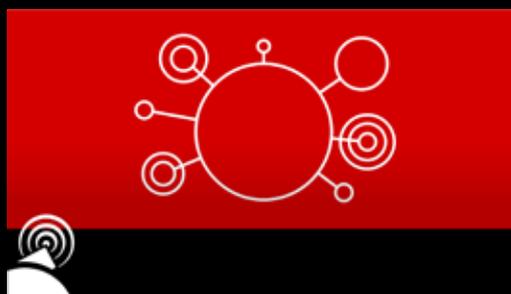
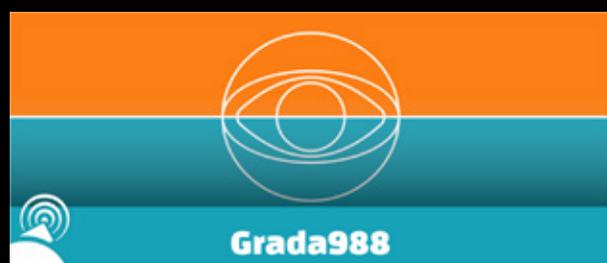
Financia:

La Región

PODCAST

Idoia de Luxán Vázquez

Camiñamos sol tras sol,
empurrados polo vento

Nada deixamos atrás de nós,
o que somos ven connosco

...que sabe como preguntar á herb
aos paxaros, ás árbores, ás pedra

DESEÑADORA GRÁFICA E ILUSTRADORA
PARA DISIGNA EDENIA

2007 - 2009

ILUSTRADORA, CREATIVA E DESEÑADORA
GRÁFICA AUTÓNOMA, EN REMOTO

2009 - 2013

DESEÑADORA GRÁFICA & ILUSTRADORA
EN ABRENTE DIXITAL

2014 - 2015

ILUSTRADORA, CREATIVA E DESEÑADORA
GRÁFICA AUTÓNOMA, EN REMOTO

2015 - Actualidade

Ilustración histórica

Ilustración arqueolóxica

Ilustración publicitaria

Ilustración editorial

Deseño editorial

Creatividade

Banda Deseñada

Humor gráfico

Infográfica & sinalética 2D

Live painting

Tratamiento e retoque de imaxes

Tipografía & *lettering*

Deseño de identidade gráfica visual

Deseño de contidos dixitais

Idoia de Luxán
www.idoiadeluxan.com
698 17 36 44

